

hidtil. Men for øvrigt vil vel, naar Biskoppen kommer for at tale med Børnene i Skolen om deres Kristendomskundskab. Forholdet i Regelen være, at baade han og Børnene ere bedst tjente med, at det bliver de ældste Børn. I Regelen, siger jeg, thi det Ord, som det ærede Medlem henviste til, kender jeg godt. Jeg synes blot ikke, det ubetinget gælder, naar Talen er om en Mand, der kommer maaske hvert 5te, 6te eller 10de Aar til en Skole og staar fuldstændig fremmed overfor disse Børn.

Jeg kommer saa til Kredstilsynet, der efter de Forhandlinger, der ere førte her, ubestridelig er det mest interessante. Det er igen, kan man sige, et Spørgsmaal om et vejledende og fagligt Tilsyn, der her sættes under Debat. Jeg har tilligere udtalt som min Mening, at Lærerne have Krav paa at faa en faglig Vejledning, og at de kunne trænge til at faa en og anden Oplysning i faglig Henseende i deres daglige Gerning, men jeg har ment, at dette vil ikke kunne opnaas ved en Amtsskolekonsulent. Naar han skal have 300 eller 400, maaske indtil 500 Skoler at tilse, vil den personlige Ydelse, han kan give til hver Skole, blive lille. Den Vejledning, der kan komme ud af dette, kan maaske i enkelte Tilfælde faa nogen Betydning, men i Almindelighed ikke. Derfor har jeg ment, at en saadan Vejledning vil kunne naas bedre ved disse Instruktionskursus, der ogsaa skulle betyde, at man ser god Undervisning praktiseret. Der er i Dag talt adskilligt om den Betydning, det har for de unge Lærere at se god og korrekt Undervisning, og det kunne de netop faa at se paa saadanne Instruktionskursus. Der er endvidere talt kønne Ord om, at saadan en Amtskonsulent kunde være en stor Støtte for de unge. Ja, men han kommer blot ikke til dem. Nej, skulde man have en saadan Konsulent, maatte man have ham lidt mere i det hjemlige, saa maatte hans Virksomhed være begrænset til et Omraade, der ikke var større, end at han jævnlige kunde komme til Stede, naar man ønskede det, og have personligt Kendskab til de enkelte Lærere og Forholdene i de enkelte Skolekredse. Den i Lovforslaget foreslaaede Konsulent er bleven meget haardt medtaget. Jeg tror, at det Ord, der staar i det meget ærede Ugeskrift, der hedder „Tiden“, at han hverken er Fugl eller Fisk, er ved at blive til et bevinget Ord. Men Herregud, der er da ogsaa andet mellem Himmel og Jord end Fugl og Fisk, og han kunde altsaa, skønt han

hverken var Fugl eller Fisk, meget godt være en brugbar Raadgiver for dem, som have Lyst til at benytte ham.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) spurgte, hvad det var for et Menneske, man kaldte Konsulent, men som ikke kom, uden at man sendte Bud efter ham eller bad ham om et Raad. Ja, jeg ved virkelig ikke, hvad en Konsulent skal være til andet. Det, som det ærede Medlem ønsker, er en Inspektør. Det er Sagen. Det er ikke en Mand, som skal komme og give Raad, naar man har Brug for ham og naar man spørger ham, men det er en Mand, som skal komme som tilsynshavende og sige: Saadan og saadan skal det være. Det er en Mand, som skal gribe ind, og han skal have Paataleret. Jeg har selv nogen praktisk Skoleerfaring, og jeg skal derfor være den sidste til at nægte, at hvis en saadan tilsynshavende kom i den rette Personifikation, vilde han nok med Held kunne gribe ind i visse Tilfælde. Men det skal der meget sjældne Folk til. Det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) betegnede den Konsulent, vi skulde have, som en Hejmdal, som en Mand, der ikke blot kunde høre Græsset gro, men ogsaa høre, hvordan den skjulte Trang voksede rundt omkring paa de forskellige Steder. Ja, saadan en Hejmdal vilde være fortræffelig. Men kan det være vanskeligt at finde en Mand, der kan eller vil paatage sig det, Lovforslaget foreslaar, bliver det endnu vanskeligere at finde en Hejmdal, der kunde tilfredsstille det ærede Medlem fra Hornslet.

Men, som sagt, om denne Sag og for øvrigt om alle Lovforslagets Enkeltheder er jeg overmaade villig til at forhandle i det kommende Udvalg. Som jeg begyndte med at sige, er dette Spørgsmaal saa stort og omfattende og saa vanskeligt, at ethvert Lys, der kan kastes over det fra de mest forskellige Sider, er kærkomment. Derfor ere de velvillige og de kritiske Bemærkninger i Anledning af Lovforslaget mig paa dette Standpunkt egentlig lige kærkomne.

Jeg glæder mig i høj Grad over, at Lovforslagets Bestemmelser vedrørende de private Skoler ere blevne vel modtagne. De bæres ogsaa efter min Mening af den rette Aand i Forhold til Folkeskolen. Thi naar man vil lade Folkeskolens Tilsyn faa et Præg, der først og fremmest bestemmes af de skolesøgende Børns Forældres Valg, maa man ogsaa, hvor en Kreds af Forældre slutter sig sammen og bygger deres